'ఏమండోయ్.'

'...............'

'ఇదుగో మిమ్మల్నే.'

'ఆఁ—ఏమిటి?' పుస్తకంనుంచి ఈ లోకంలోకి వచ్చాను.

'ఒకసారి ఇలా వస్తారూ '

ఏదో రహస్యం చెప్పేందుకు పిలిచే పద్ధతి ఇది. చదువుతున్న పుస్తకం చాలా ఇంటరెస్టింగ్‌గా వుంది వదల బుద్ధిపుట్ట లేదు.

'నువ్వే ఇటు వద్దూ.'

'బాగుంది వరస—' రుసరుసలాడుతూ వచ్చింది.

'ఇదుగో—ఇటు వినండి.'

'ఆఁ—వింటున్నాను చెప్పు.'

చేతులో పుస్తకం లాక్కొని అన్నది ఇదుగో మీరింక ఆ రంగనాథరావుతో కలిసి తిరిగారంటే నామీద ఒట్టు.'

'అదేమిటే—ఆయనేం చేశాడు పాపం—చాలా ఉత్తముడు—'

'ఆ ఉత్తములే—ఈ ధర్మరాజుకు లోకమంతా మంచివాళ్ళుగానే కనిపిస్తారు—ఆయనతో మీరు స్నేహంచేయడానికి వీలులేదు—ఆయన మనింటికి రావడానికసలే వీలులేదు ముందే చెబుతున్నాను '

'ఎందుకు? రంగనాథరావు నన్నేమన్నా అన్నాడా?'

'లేదు—అంతా రంగనాథరావునే అంటున్నారు.'

'ఏమని.'

'ఆయన గుణం మంచిది కాదని.'

అదిరిపడ్డాను.

'ఏమంత ఆశ్చర్యపడతారు? రంగనాథరావు ఒట్టి స్త్రీలోలుడట! పెళ్ళాన్ని ఎప్పుడూ ఏడిపిస్తూ వుంటాడట—రాత్రిళ్ళు ఎక్కడెక్కడో తిరిగి ఏ తెల్లవారుజాముకో ఇంటికి వస్తాడట బాగా తాగి.'

'ఛత్—నోరుముయ్ — అబద్ధమాడినా అతికేటట్లుండాలి—రంగనాథరావేమిటి తాగడమేమిటే, తిరుగుబోతుకావడమేమిటి—ఎవడన్నా వింటే నవ్విపోతాడు.'

'అదే నేనూ అంటున్నది—మీరాయనతో ఇలా రాసుకు పూసుకు తిరుగుతుంటే లోకం నవ్విపోతుందనే నేనూ చెప్పడం' విసురుగా లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

నేను ఆలోచనలోపడ్డాను — రంగనాథ రావుతో గత సంవత్సరంగా నాకు మంచి పరిచయమే వున్నది. హైదరాబాదునుంచి చీరాలకు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినప్పటినుంచీ రంగనాథరావు చేదోడు వాదోడుగా వుంటూ వున్నాడు. ఇల్లు వెతికిపెట్టడంలోనూ నలుగురినీ పరిచయం చేయడంలోనూ ఎంతో సహాయపడ్డాడు. అయితే నాకు సహాయపడ్డాడు కాబట్టి ఆయనలో దుర్గుణాలేవీ లేవని అనడం కాదు కాని, చూచినంత లెక్కలో ఆయనలో దురలవాట్లేవీ కనిపించలేదు—కాఫీకూడా తాగడు—కనీసం పాన్‌కూడా నమలడు.

లైటు ఆర్పేసి పడుకున్నాను కాని నిద్రపట్టలేదు—ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో ఎవరికి తెలుసు ?

తెల్లనివన్నీ పాలని నమ్మేవాణ్ణి నేను—నిజంగా రంగనాథరావులో దుర్గుణాలున్నాయో ఏమో—ఎవరు చెప్పగలరు ??

నిప్పులేందే పొగ పుట్టదుకదా !

నేనేం రంగనాథరావు నిజజీవితంలోకి ప్రవేశించి చూచానా ఏమిటి ఆయన గుణ స్వభావాలు.

పోనిద్దూ...లోకం ఎలా పోతే నాకేం—

ఇలా అనుకున్నా నిద్రపట్టటంలేదు.

మనస్సంతా వికలమైంది.

రంగనాథరావుగూర్చి నేను ఊహించుకున్న భావచిత్రం మసక మసక పడజొచ్చింది.

ఎప్పుడు కునుకుపట్టిందో ఏమో...

* * *

మర్నాడు ఆఫీసులో రంగనాథరావు కనపడ్డాడు.

రోజూ చూచే రంగనాథరావే — అయినా ఆయనలో నాకేదో కొత్తదనం కనిపించింది.

ఆ వైలక్షణ్యం నా ఆలోచనా సరళిలోని పరివర్తనవల్ల వచ్చిందని నాకు తెలుసు.

రంగనాథరావు మటుకు మామూలుగానే మల్లెపువ్వులా నవ్వాడు.

అయితే నేనుమాత్రం దానిని ప్రతిరోజులాగా స్వీకరించలేకపోయాను.

కూర్చొని పని చేస్తున్నానే కాని మనస్సు మొత్తం రంగనాథరావు అవినీతి మీదే వుంది.

ఏదోలా సాయంత్రమైంది.

క్రి ట్రి క్రి

'క్యాభాయ్—చెలేంగే' అంటూ హుషారుగా రంగనాథరావు వచ్చాడు.

నాకెందుకో రంగనాథరావుకు కొంచెం ఉచితంగా ధర్మబోధ చేయలనిపించిం .

ఇద్దరం సైకిళ్లు పట్టుకొని నడుస్తున్నాం—

భర్తృహరి సుభాషితాంలోనుంచి శ్లోకాలు చదివాను—

శంకరాచార్యులవారి భజగోవిందం చదివాను—

'హో జీవా ! ఏముంది స్త్రీలో—మాంసమూ చర్మమూ మొదలైన వాటి వికారమేకదా ! మళ్లీ మళ్లీ స్మరించి గ్రహించు తత్వం' అని అర్థం వచ్చే పాదాలు కొన్ని వినిపించాను.

రంగనాథరావు ఫక్కున నవ్వి 'ఈ సన్యాసులు మహా చెడ్డవాళ్లయ్యా' అన్నాడు.

'ఏం?' అన్నాను.

'మనల్ని బొత్తిగా సంసారాలు కూడా చేసుకోనిచ్చేట్టులేదు. మరీ ఇంత విచారంగా జీవితాన్ని వర్ణిస్తే బ్రతుకుమీద అసహ్యం పుట్టదూ—' అన్నాడు.

'రంగనాథరావ్ ! బ్రతుకుమీద అసహ్యం పుట్టడం కాదు—అవినీతి మీద అసహ్యం పుట్టించడం దీని పరమార్థం' అన్నాను.

'ఇంతకీ నీవు రాత్రి ఏదన్నా హరికథకో, పురాణ కాలక్షేపానికో వెళ్లివచ్చావా ?' అన్నాడు.

'ఏమి అట్లా అడుగుతున్నావు?'

'మరేం లేదు—ఉన్నట్లుండి ఇలా వైరాగ్యమూ—ధర్మోపదేశాలూ ప్రారంభమైనాయ్ అని—' ఆత్మీయతతో నావీపు చరిచాడు.

వెన్నలా కరిగిపోయాను.

అయినా భార్య రాత్రి అన్నమాటలు జ్ఞప్తికి వచ్చాయి. ఎంత అనురాగం నామీద చూపితే మాత్రమేం, ఇతనొక తాగుబోతు తిరుగుబోతు — అదిమాత్రం మరచిపోకూడదు సుమా !

'రంగనాథ్ జీ !'

'ఏం భాయ్.'

'పద మీ ఇంటికి వస్తాను.'

ఆశ్చర్యపోయాడు.

'అదేమిటి ? ఫామిలీ ఎక్కడికన్నా వెళ్లిందేమిటి ?'

ఇలా అడగడంలో ఆశ్చర్యం లేదు—అయిదున్నర కాగానే ఉరుకులు పరుగులతో ఇంటిమీద పడతాడు ప్రతి ఎంప్లాయీ— లంచ్ ఇంటర్వెల్ తర్వాతినుంచే మాకళ్లు మొత్తం గడియారపు ముళ్లకు అతుక్కొనిపోయి వుంటాయి—అలాంటిది తాపీగా వాళ్లింటికి వస్తానంటే ఆశ్చర్యపడడూ...

'భ్రష్టస్య కాలాగతిః' అని అటువీతి బోధించినట్లూ ఇటు ఏదో కూనిరాగం నాలో నేనే ఆలాపించినట్లూ అన్నాను. రంగనాథరావు విని 'ఎవడు అల్లాడో కాని భలే కధ అల్లాడోయ్' అన్నాడు.

'ఏమి?' అన్నాను.

'లేకుంటే భోజరాజు తిరుగుబోతుకావడమేమిటి—దానికి కాళిదాసు మారువేషంలో గుణపాఠం నేర్పడమేమిటి? మనవాళ్ల మనస్తత్వాలు తమాషాగా లేవూ.'

ఉలిక్కిపడి బుజాలు తడుముకున్నాను. కాని తననే ఉద్దేశించి అన్నానని తాను నన్నే ఉద్దేశించి అన్నాడా?

[ఇంతకూ ఆకధ ఏమిటంటే—భోజరాజు తిరుగుబోతుగా మారాడని తెలిసి ఆయన భార్య కాళిదాసుసహాయం కోరిందట! సరేనని కాళిదాసు మారువేషం వేసుకొని భోజరాజు వేశ్య ఇంటికి వెళ్లే దారిలో ఒక కల్లు అంగడి వద్ద నిలుచున్నాడట. ధగధగ మెరిసే బొట్టూ, జంధ్యమూ చూచి భోజరాజు 'అరే బ్రాహ్మడివి. నువ్వు కల్లు తాగుతావా?' అన్నాడట !

'లేదండీ—ఎప్పుడైనా మాంసం తిన్నప్పుడే తాగుతాను' అన్నాడట కాళిదాసు.

'అయితే నీవు మాంసంకూడా తింటూ వన్నమాట.'

'లేదండీ! జూదంలో పైసలు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే తింటాను.'

'అయితే నువ్వు జూదంకూడా ఆడుతావా?'

'లేదండీ—ఎప్పుడైనా అరుదుగా దొంగతనంలో కలిసివస్తేనే ఆడుతాను.'

'అయితే నీవు దొంగతనంకూడా చేస్తావన్నమాట.'

'చెయ్యను—నావేశ్యకు డబ్బు అవసరమైనప్పుడు మాత్రమే చేస్తాను.'

'అయితే నీవు వ్యభిచారికూడా నన్నమాట.'

'చెడిపోయేవాడికి ఒకదాని తర్వాత ఒకొటి

కదా!' అని వెళ్లిపోయాడట కాళిదాసు.

ఇది విని భో జ రా జు సిగ్గు తెచ్చుకొని దుర్బుద్ధి మానుకున్నాడని కథ.]

రంగనాధరావు ఇల్లు వచ్చింది.

'ఏమేవ్—కాఫీపట్రా జల్దీ.'

'అవునండీ—కాఫీ పొడి అయిపోయిందని పొద్దున చెప్పాను—తెచ్చారా? లేదా' లోపలి నుండి సీతారత్నం వచ్చింది.

ఆమె నన్ను చూచి గుమ్మంలోనే చటుక్కున ఆగిపోయి నాలుక కరుచుకుంది—ఏదో తప్పుచేసిన దానికి మల్లే—

'అరెరె—కాఫీపొడి తేవడం మా టల సందర్భంలో మరచిపోయానే — ఇదుగో బ్రదర్...ఇప్పుడే అయిదు నిమిషాల్లో వస్తాను ఏమీ అనుకోకు' సైకిల్ మీద తూనీగలా దూసుకుపోయాడు.

'టిఫిన్ తెచ్చిస్తాను—అన్నయ్యగారు.'

'వద్దమ్మా—ఇప్పుడు తీసుకోను.'

'అదేం—మా వదినలాగా నేను చేయలేననా?' సీతారత్నం నవ్వింది. కాని ఆ నవ్వులో ఏదో మ్లానరేఖ కన్పడింది — వెనుకటిలా కార్తీకమాసపు వెన్నెలలా లేదు. అంతేకాదు సీతారత్నం చాలా నిరలంకారగా కన్పడింది—చెవులకూ ముక్కులకూ ఏమీ లేవు. మెడలో గొలుసులేవో ఉండాలి—ఎందుకంటే క్రితంసారి నేను మా ఆవిడతో వాళ్ల ఇంటికి వచ్చినప్పుడు ఈ గొలుసులాంటిదే, తనకూ కావాలని మా ఆవిడ నాకు చెప్పడం జ్ఞాపకం వుంది.

ఇంక అనుమానం దేనికి — అవన్నీ కరిగించి తాగుడుకు ఖర్చుపెట్టి వుంటాడు.

—లేక ఒకవేళ తలంటి పోసుకోవడం కోసం కూడా తీసి వుండవచ్చుగా.

'ఏమ్మా అంతా కులాసాగా వున్నారా.'

'ఏం కులాసాలేండి అన్నయ్యగారు — ఎక్కడవున్నావే గొంగళి అంటే వేసినచోటనే అన్నట్టుంది మా సంసారం.'

షాక్ తిన్నాను—లోగడ ఎన్నడూ సీతారత్నం తన సంసారాన్ని ఇంత పలుచన చేసుకోని మాట్లాడలేదు - అందులోనూ ఇతరులముందే ఇలా అంటున్నదంటే నిజంగా మనస్సులో ఎంత బాధ లేనిదే అంటుంది??

ఇంక అనుమానం దేనికి?

నా భార్య చెప్పిన మా ట ల కూ నేను చూస్తున్న దానికి పొత్తు కుదురుతున్నది—అంటే వచ్చిన పని అయిందన్నమాట—

కిటికీ

ఇంక వేరే ప్రశ్నించడం దేనికి??

అయినా ఏమని ప్రశ్నించాలి కనుక!—

కాని సీతారత్నమే నోరు విప్పింది 'అన్నయ్యగారూ— మీరు నాకో చిన్న సహాయం చేస్తారా'

'ఏమిటమ్మా అది'

'మీరు మరోలా అనుకోకండి — మీకంటే ఈ వూళ్లో నాకు వేరే ఆత్మీయులు లేరు కాబట్టి ఈ మా ట లు చెపుతున్నాను—దయతో మీ స్నేహితుడికి డబ్బు విలువను గూర్చి కొంచెం నచ్చ చెపుదురూ,'

'అదేమమ్మా—ఆయనకేం దుర్వ్యసనాలు లేవే— ఎందుకు డబ్బు వృధాచేస్తాడబ్బా.'

సీతారత్నం నిట్టూర్చింది—

'అది నా ఖర్మం డబ్బు పోవడానికి ఎన్నో మార్గాలున్నాయి...తాగితేనే వ్యసనమా? ఎవతెకైనా ఇస్తే వ్యసనం కాదా?'

పిడుగుపడ్డట్లయింది—

'ఎ వ తె కు?' అని నేను ప్రశ్నించలేక పోయాను. మౌనం కాలాన్ని మరింత బరువుగా మార్చింది.

రిలీఫ్‌కోసం దిక్కులు చూస్తున్నాను. టిఫెన్ తెచ్చేందు కనుకుంటాను సీతారత్నం లోపలికి వెళ్లింది — గు మ్మం లో పచార్లు చేస్తున్నాను.

అవతల మేడమీద ఎవరో వీణ వాయిస్తున్నారు. అది నా మనస్సును మరింత కలత బెట్టింది—సంగీతంలో ఎక్కడా ఆనందం లేదు—మాధుర్యం లేదు. ఇది నా మనోలక్షణమా? లేక వాళ్లెవళ్లో పాడుతున్న అపాటే అలా వుందా??

ఏమో మరి—

రంగనాధరావువచ్చాడు —

'ఏం బ్రదర్—రాధగారి సంగీతం వింటున్నావేమిటి – రా, రా, కాఫీతాగేద్దాము. ఇదుగో టిఫిన్ ఇవ్వలేదా, ఇంకా, ఏమిటీ మీ అన్నయ్యకు.'

రంగనాధరావు ఆప్యాయత మొత్తం అసహ్యంగానే కన్పించసాగింది నాకు !

నాకు టిఫిన్లు ఇచ్చి కల్లబొల్లి కబుర్లు చెప్పినంత మాత్రాన సంతోషిస్తాననుకున్నాడేమో—కారక్టర్ లే క పో తే ఇంకెందుకీ దోస్తీ !

సీతారత్నం టిఫెనూ, కాఫీ ఇచ్చింది. అయిష్టంగానే తీసుకున్నాను.

కిటికీనుండి విషాద సంగీతం !

'గురూ— మ్యూజిక్ ఎలాగుంది— మజాగా లేదూ-'

కాఫీ చప్పరిస్తూ అన్నాడు రంగనాధరావు.

'ఎవరేమిటి పాడేది' ఏదో అనాలిగా మరి— అన్నాను.

'సీతాపతిరావు లేడూ అదేనయ్యా—బ్యాంక్ కాషియర్ సీతాపతిరావు– ఆయన భార్య—వోహ్ ! బ్రహ్మాండంగా వాయిస్తుందిలే – అమర సంగీతం......ఏమేవ్ – కాఫీ మరీ కషాయంలా కాచావేమిటి కొంచెం పంచదార పట్రా—సారీ బ్రదర్ ఏమనుకోకు—' నావంతుకూడా తానే మాట్లాడుతున్నాడు—

'సీతారత్నం మరో స్పూను పంచదార తెచ్చి కలిపింది—అయినా సరే కాఫీ నా మనస్సుకు విషంలా వుంది—

'వస్తాను రంగనాధం ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైంది' అంటూ లేచాను.

రంగనాధరావు హుషారుగా వీడ్కోలు చెప్పాడు — సైకిలెక్కి ఇల్లుచేరాను —

'ఏమండీ—ఇంత ఆలస్యమైంది—' గుమ్మంలోనే ప్రశ్న !

'...................'

'ఎక్కడికి వెళ్లారేమిటి ?'

మాట్లాడకుండా సై కి లు ను లోపల పెట్టి లాక్ చేస్తున్నాను—

'ఆ రంగనాధరావుగారింటికిపోయారా?'

'ఏం—పోతే ఏం?'

'నేననుకుంటూనే వున్నాను— అవ్వ' అని నోటిమీద చెయ్యివేసుకొని 'అతనితో స్నేహం మానమని నేను నెత్తిమీద నోరుపెట్టుకోని చెపుతున్నాను—వింటేనా? చి వ ర కు మిమ్మల్నీ తాగుబోతుగానో మండలముతా కోరుగానో చేసి కాని వదిలేటట్లు లేడా ప్రబుద్ధుడు –'

'చాల్లే నోరుముయ్.'

నా ఆ వే శా ని కి కళ్లనీళ్లు పెట్టుకొని నిజంగానే నోరుమూసుకొని వెళ్లిపోయింది—

ఇకమీద రంగనాధరావుగారింటికి పోకూడదని అనిపించింది ఆ ఫీ సు లో కనపడ్డా మాట్లాడకూడదు...

రాత్రి నిద్రపోయేవరకు మా ఆవిడ సణుగుతూనే వుంది—

ఈవిడ నిక మహిళామండలికి పోనివ్వ

కూడదని అనుకున్నాను —

ఏవో కుట్లూ, అల్లికలూ నేర్చుకుంటుంది లెమ్మని కాలక్షేపానికి పొమ్మని చెపితే చివరకు ఇలాంటి దెబ్బలాటలు తెస్తున్న దేమిటి??...

ఎలాగో ఆరాత్రి గడిచింది—

అలాగే వో వారంరోజులుకూడా గడిచాయి. ఈ లోపల మళ్లా కొన్నివార్తలు — కొంత సమాచారం—

రంగనాధరావు ఎవరో అమ్మాయితో ధియేటర్‌లో కన్పించాడట !'

తాగి తూలుతున్నట్లు నడుస్తున్నాడట !

'ఇదుగో లక్ష్మీ! నాకికమీద రంగనాధరావుగూర్చి మీ మహిళామండలి సమాచారం ఏదన్నా ఇంట్లో అందించావంటే నామీద ఒట్టు' గట్టిగా మందలించాను.

లక్ష్మిని మందలించానే కాని నా మనస్సు మాత్రం వికలమైపోయింది — రంగనాధరావుతో వెనుకటి ఆత్మీయిత చూపడం లేదు

అకారణంగా నేనెందుకిలా ప్రవర్తిస్తున్నానో తెలియక రంగనాధరావు మధనపడుతున్నట్లు నేను గ్రహించాను.

అయినా నేనేం చేయగలను ?

సాధ్యమైనంతవరకు తప్పుకోని తిరగసాగాను.

ఆనాడు ఆదివారం—ఎక్కడికీ పోకుండా ఇంట్లోనే వున్నాను.

రంగనాధరావు వచ్చాడు — తాగినవాడికి మల్లే కళ్లు ఎర్రగావున్నాయి.

సభ్యతకోసం 'రమ్మని' ఆహ్వానించాను.

'బ్రదర్— అర్జంటుగా డబ్బు కావాలి.'

'ఎంత ?' అనబోయి 'ఎందుకు ?' అని మాత్రం అన్నాను.

'కారణం తర్వాత చెపుతాను — వో వంద వుంటే చూడు.'

'అదేమిటి నీ కళ్లలా ఎర్రగా వున్నాయి తాగినలాడి కళ్ళలాగా' కాలాలనే అన్నాను.

పేలవంగా నవ్వాడు రంగనాధరావు

'ఔను — తెల్లవార్లూ నిద్ర లేదు.'

'ఎందుకని ?'

'సుజాతకు ఒంట్లో ఏమీ బాగుండలేదు'

'...................'

'సుజాత ఎవరు ?'

'మా చెల్లెలు.'

నివ్వెరపోయాను — రంగనాధరావు కొక చెల్లెలు వుందని నాకిదే మొదటిసారి తెలియడం — అమాటే పైకి అన్నాను.

ఈ లోపల లక్ష్మి లోపలనుండి వచ్చి మమ్మల్ని చూచింది.

రంగనాధరావు గౌరవ సూచకంగా నమస్కరించాడు.

లక్ష్మి మర్యాదకోసం ప్రతి నమస్కారం చేసి లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

ఆమె నడక చూపుపట్టి నేనేదో కూడని పని చేస్తున్నానని వాకౌట్ చేసినట్లు అనిపించింది.

'ముందు డబ్బు తీసుకురా — తర్వాత చెపుతాను'

ఆ మాటలో వున్న మంత్రశక్తి ఏమిటో నాకు తెలియదు. కాని యాంత్రికంగా బీరువా వద్దకు వెళ్లి పది పదులు లెక్కబెట్టి జేబులో పెట్టుకొని చొక్కా తగిలించుకొని బయలుదేరాను.

నేను చేస్తున్న పనిని మా ఆవిడ నిశ్చేష్టురాలై గుడ్లప్పగించి చూస్తున్నది.

రంగనాధరావును వెంబడించాను.

ఇరువురం నిర్మానుష్యంగా వున్న దారి నుండి నడుస్తూ వెళ్తున్నాము.

రంగనాధరావు తన స్వంత కథ మొదలుపెట్టాడు. — నేను వింటున్నాను — రంగనాధరావు ఆ కథను ఎలా చెప్పాడో నేను మీకు చెప్పలేను — ఎందువల్లనంటే ఇదొక విచిత్రమైన కథ. రంగనాధరావు తండ్రికి సంబంధించిన కథ — రంగనాధరావు తండ్రి ఎప్పుడో చేసిన తప్పుఫలితంగా సుజాత ఎవరికో జన్మించింది — అయితే ఆ విషయం ఎవరికీ తెలియదు — తండ్రి చనిపోతూ రంగనాధరావుకు ఆ విషయం చెప్పి మరీ వెళ్లాడు. అప్పటినుంచి రంగనాధరావు సుజాతగూర్చి శ్రద్ధ వహించడం మొదలుపెట్టాడు — సుజాత తల్లికూడా చనిపోయింది — అనుకోకుండా సుజాతకు ఇటీవల చీరాల ట్రాన్స్‌ఫర్ అయింది. అప్పటినుంచి సుజాత యోగక్షేమాలు తానే స్వయంగా చూస్తున్నాడు — సుజాతకు టి. బి. దానికై రంగనాధరావు డబ్బంతా హారతి కర్పూరంలా హరించుకొని పోతున్నది — ఈ కథను ఎంతో సభ్యతగా సంస్కారవంతంగా సూటిగా చెప్పాడు రంగనాధరావు నాకు.

'వస్తావా మా చెల్లెలును చూద్దాము.'

'ఇప్పుడు కాదు మరోసారి వస్తాలే...'

'సరే — నేను మళ్లీ కలుస్తాను నిన్ను' రంగనాధరావు వెళ్లిపోయాడు.

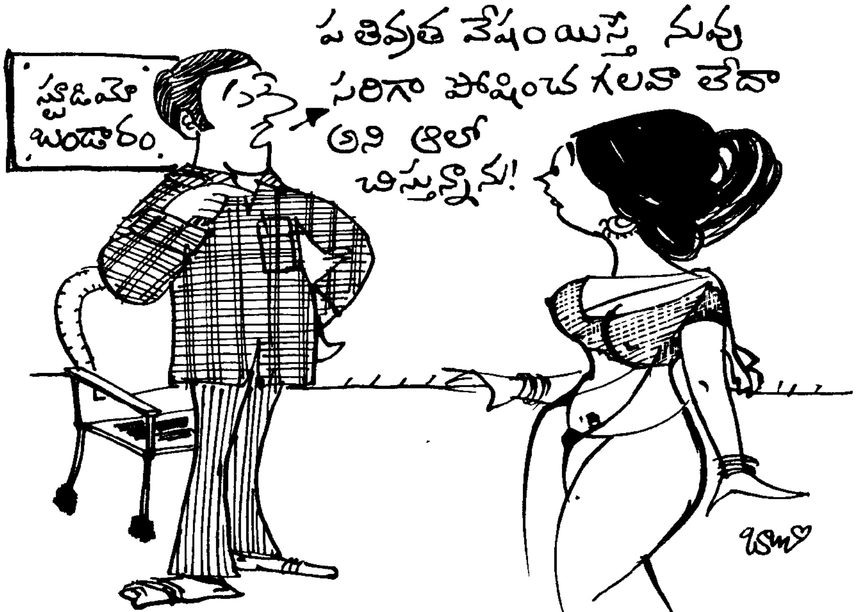

ఇప్పుడర్థమైనాయి సీతారత్నం మాటలు 'ఎవతెకో డబ్బు ఇవ్వడమంటే' — అంటే ఆమెకూ తెలుసునన్నమాట సుజాత రంగనాధరావు చెల్లెలని—మరి ఈ అపార్థాలను కల్పించిందెవరు??

లక్ష్మిమీద నాకు బాగాకోపం వచ్చింది—

దురుసుగా ఇంట్లోకి ప్రవేశించాను. లక్ష్మి ఏడుస్తూ పడుకొని వున్నది.

వందరూపాయలు తగలేశానని ఏడుస్తున్నదని నాకు తెలుసు.

మెల్లగా అనునయిస్తూ నేను విన్న కథనంతా లక్ష్మికి ఏకరువుపెట్టాను.

లక్ష్మి అలా తలవంచుకొని వింటూ వున్నది.

'చెప్పు లక్ష్మీ—రంగనాధరావు ఎంతటి ఉదాత్తుడో-కేవలం నైతికమైన ఏదో బాధ్యతకోసం తను మానధనాలను అర్పిస్తున్న అతని మంచితనం ఇప్పటికైనా నీకు అర్థమైందా?'

లక్ష్మి ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు—అయి ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఎవరైనా అనుమానపడటంలోకూడా తప్పులేదుకదా !! కాని వో రెండురోజులు అకారణంగా పలకడం మాత్రం మానివేసింది—

నామీద కోపం కావచ్చు లేక తాను చేసిన తప్పుకు ముఖం చెల్లకకావచ్చు—

ఆ రెండురోజులతర్వాత మళ్లీ మెల్లగా మాటలు మొదలుపెట్టింది మామూలుగానే!

నేనూ లక్ష్మి తప్పుచేసినట్లు భావించలేదు—

ఇలా వుండగా ఒకనాడు ఆఫీసు నుంచి ఇంటికి రాగానే కాఫీ అందిస్తూ చెప్పింది 'ఇది విన్నారా—'

'ఏమిటి?'

'వాళ్ల సదాశివరావులేడూ అదేనండీ వెంకటరంగంగారి కొడుకు.'

'ఆ—ఆ—'

'అతడు ఎం. డి తప్పాడట— బోడిగొప్ప వెంకటరంగం ఇంకా కొడుకును కౌలాలంపూర్ పరీక్షకు పంపి స్టేట్స్‌కు పంపా

కిటికీ

లని చూస్తున్నాడు—'

'ఎవరు చెప్పారు?'

'రాధ చెప్పింది.'

'ఏ రాధ?'

'అదే కాషియర్ సీతాపతిరావుగారి భార్య.'

'ఏదీ మన రంగనాధరావుగారింటి పైన మేడలో అద్దెకుంటున్నారు—'

'ఆ—వాళ్లే—ఆమె మా మండలి సభ్యురాలు.'

నేనేదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాను.

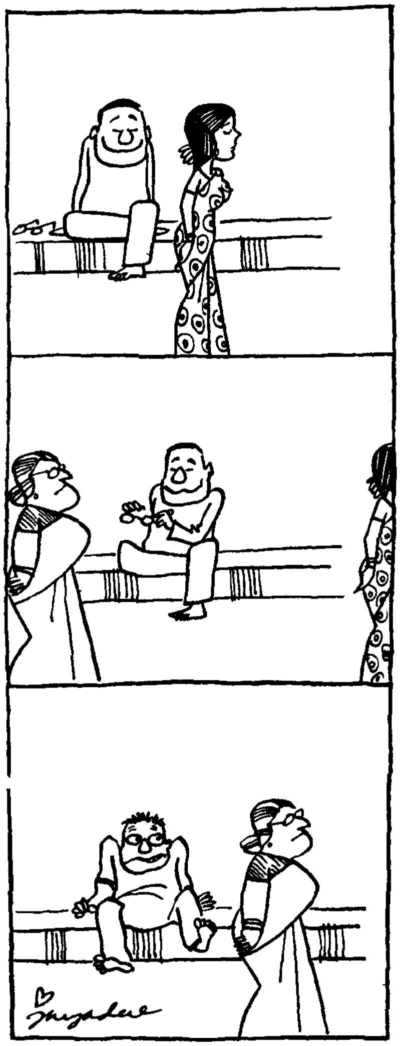

'పాపం రాధ చాలా మంచిదండీ — కాని ఆమె దురదృష్టం— ముసలిమొగుడు దొరికాడు.'

'అంటే...'

సీతాపతిరావుకు చాలా డబ్బు వుందండి— రాధ, రెండో సంబంధం — కేవలం డబ్బు చూచి రాధ తండ్రి కూతురిగొంతు కోశాడు—సీతాపతిరావు బి. కాం ఫెయిలు అయినాడు—అయినా అనుభవంమీద కాషియర్ అయినాడు.'

'లక్ష్మి—లక్ష్మి—' ఆవేశంగా లక్ష్మి రెండు బుజాలూ పట్టుకొని వూపాను.

'ఏమిటండి' తెల్లబోయి అడిగింది—

'నీకు రంగనాధరావు కథ చెప్పిందెవరు?'

'రాధే చెప్పింది—'

'మొన్న ఉదయాస్టోర్స్‌వాడు దుకాణానికి వచ్చిన ఎవతెతోనో సరసాలాడి తన్నులు తిన్నాడని వార్తతెచ్చావే అదెవరు చెప్పారు?'

'రాధే......ఎందుకండీ...'

'హోహ్హో............' పెద్దగా కేక పెట్టాను.

'ఏమిటండీ—ఏమయింది—'

'ఏమీలేదు నీ వింట్లోకి పో.'

లక్ష్మి నావైపు అయోమయంగా చూస్తూ వెళ్లిపోయింది.

రంగనాధరావును గూర్చి కొద్ది రోజులైనా తప్పుగా భావించినందుకు ఎందుకో అతనికి క్షమాపణ చెప్పుకోవాలని మనస్సు పరితాప పడింది — కాఫీగ్లాసు కింద పడేసి అలాగే చకచక నడుచుకుంటూ రంగనాధరావు ఇల్లుచేరాను — రంగనాధరావుగారి గుమ్మంలో నిలబడేసరికి, ఆ ఇంటి పక్కనే సీతాపతిరావుగారి మేడమీద నుండి మళ్లీ సన్నని సంగీతం వినపడుతోంది.

తల పైకెత్తి చూచాను.

మేడమీద కిటికీ పక్కనే రాధ కూర్చొని వున్నది—సన్నగా సంగీతం ఆలాపిస్తున్నది—ఆమె మనస్సు అనే కిటికీనుండి శబ్దాలూ స్వరాలూ అలా, అలా, గాలిలోకి తరంగాల్లా వ్యాపిస్తూవున్నాయి. ●